

BESLUT

2014-02-17

Dnr: 13/02305

SAKEN

P4 Extra med Lotta Bromé, 2013-10-08, insamling till välgörenhet; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte innebär ett otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

PROGRAMMET

Det två timmar långa programmet innehöll förutom nyheter och intervjuer med olika artister även inslag där lyssnare kunde ringa in och skänka pengar till *P4 Extras* insamling till Radiohjälpens välgörenhetskampanj ”Tillsammans för världens barn”. Lyssnarna som ringde in var samtidigt med i utlottningen av tre olika priser, däribland en resa till Paris för att se Zlatan Ibrahimovic spela fotboll.

De olika vinsterna presenterades löpande i programmet. Vid fyra tillfällen nämnde programledaren Lotta Bromé (L.B.) arrangören av fotbollsresan vid namn. De fyra inslagen var cirka 30–60 sekunder långa. Vid två av tillfällena bestod inslaget av en förinspelad trailer där även Roger Burman (R.B.) från *Radiosporten* medverkade. Vid ett av dessa tillfällen introducerade Lotta Bromé först vinsten enligt följande.

(L.B.) – Ja, jag nämnde ju insamlingen för Världens barn och den pågår ju som bäst. Varför inte ta chansen att vinna en resa till Paris med mig, Roger Burman från *Radiosporten* och så ser vi på fotboll?

Den förinspelade trailern hade följande lydelse.

(R.B.) – Världens barn behöver din hjälp. (L.B.) – Nu samlar vi in pengar och du kan vara med. (R.B.) – Och du kan ha kul på kuppen. Häng med mig och Lotta till Paris. (L.B.) – Jajamänsan, se Zlatan live i Paris tillsammans med en vän. Vi åker alla fyra med [rearrangören], specialister på fotbollsresor. (R.B.) – Allt du behöver göra är att

ringa rätt nummer. (L.B.) – [telefonnumret]. (R.B.) – Då har du chansen att vinna resan med Lotta Bromé. (L.B.) – Och Roger Burman. *Radiosporten* och *P4 Extra* gör gemensam sak för världens barn. (R.B.) – Ska vi slänga med en signerad Zlatan-tröja också? (L.B.) – Det tycker jag absolut. Och numret det är [...]. Samtalet kostar 50 kr och 45 kr går direkt till Världens barn. (R.B.) – Ring [...], så ses vi.

Vid de andra två tillfällena presenterades vinsten direkt av Lotta Bromé under sändningens gång.

Tillfälle 3.

(L.B.) – Är det så att du hellre vill åka till Paris och se Zlatan med mig och Roger Burman från *Radiosporten*, ja då åker vi med [researrangören], sportresor. Det blir övernattnin på fyrstjärnigt hotell och telefonnumret om du vill tävla om den här resan är [...]. [...].

Tillfälle 4.

(L.B.) – Om du vill försöka komma iväg till Paris så ringer ni [...]. Då reser ni tillsammans med mig och Roger Burman, *Radiosporten* tillsammans med *P4 Extra*, vi åker dit och ser Zlatan spela tillsammans med [researrangören], sportresor, och så bor vi på fyrstjärnigt hotell och har hur kul som helst.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till att programledaren vid ett flertal tillfällen nämnde researrangören vid namn i samband med vinstpresentationen av fotbollsresan. Anmälaren anser att det hade varit mer intressant för eventuella vinnare att veta till exempel vilket datum resan skulle ske än att få information om vilket bolag man skulle resa med.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget stämmer överens med bestämmelsen om otillbörligt kommersiellt gynnande och anför i huvudsak följande.

P4 Extras tävling var en del av P4:s insamling för Radiohjälpens ”Världens barn” som pågick över hela landet i en vecka. En av vinsterna var en fotbollsresa som arrangeras av en specialist på sport- och fotbollsresor. Syftet med vinstpresentationer generellt är naturligtvis att så många som möjligt ska bli intresserade och ringa in för att tävla och därigenom skänka pengar. Varje gång ett företag omnämns i SR finns det en risk att detta gynnas. Enligt granskningsnämndens praxis kan ett gynnande emellertid vara tillåtet, nämligen om det uppvägs av ett informations- eller underhållningsintresse. Det finns också ett visst utrymme enligt praxis att presentera företag som bidrar med pengar till välgörenhetsinsamlingar som arrangeras av det sändande företaget.

För att lyssnarna skulle kunna bedöma vilken typ av resa det handlade om var

det av intresse att nämna att den arrangerades av ett visst bolag främst på grund av att fotbollsresor är speciella till sin karaktär. Internationella fotbollsförbundet (Fifa) släpper enbart vissa biljetter till agenter som har tillstånd. Det innebär att man är hänvisad till de resebyråer som har avtal med Fifa. Genom att uppges namnet på arrangören gav *P4 Extra* de fotbollsintresserade lyssnarna en chans att värdera värdet. SR har ett ansvar för att säkerställa att lyssnarna har uppfattat att de pengar de skänker leder till att vinnaren får en resa med ett företag som är seriöst och kvalitetsmässigt. Det är viktigt för programbolaget främst ur en trovärdighetssynpunkt.

Researrangören nämndes enbart vid fyra tillfällen även om själva vinsten, paketresen, omnämndes vid flera tillfällen än så i programmet. SR anser att det mot bakgrund av inslagens karaktär och syftet med dem, som naturligtvis var att få lyssnarna att skänka pengar, var rimligt att informera publiken om arrangören till fotbollsresan. Det ligger även i sakens natur att priset omnämns vid flera tillfällen för att så många som möjligt ska ringa och på så sätt skänka mer. Anledningen till att det inte uppgavs vilken dag eller match det gällde var för att detta inte på förhand var bestämt utan planeringen skulle ske i samråd med vinnaren.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (14 kap. 2 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande av ett kommersiellt intresse är otillbörligt om det inte kan motiveras av något informations- eller underhållningsintresse. När det gäller vinstpresentationer i radio har granskningsnämnden godtagit att det i samband med själva tävlingen någon enstaka gång och i neutrala ordalag talas om vad vinsten består av och vilket företag den kommer från.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser att omnämningarna av researrangören vid namn och som specialister på fotbollsresor visserligen innebar ett gynnande av företaget men att det mot bakgrund av vad SR anfört i sitt yttrande får anses motiverat av ett tillräckligt informations- och underhållningsintresse. Programmet strider därför inte mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström (skiljaktig), Elisabet Bäck, Leif Hedman och Jan Holmberg (skiljaktig) efter föredragning av Rebecca Parman.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Rebecca Parman

SKILJAKTIG MENING

Ledamöterna K-G Bergström och Jan Holmberg var skiljaktiga. Enligt deras mening borde stycket under rubriken Granskningsnämndens bedömning ha följande lydelse.

I programmet omnämns företaget som var med och arrangerade vinstresan vid fyra tillfällen. Vid två av dessa tillfällen lade programledaren till att företaget är ”specialister på fotbollsresor”. Nämnden anser att det genom omnämmandet och det värderande omdömet uppstod ett kommersiellt gynnande av företaget som inte uppvägdes av ett tillräckligt informations- och underhållningsintresse. Nämnden anser därför att programmet strider mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.